Dziś bezpłatny dodatek „Przyjaciel Dzieci"

WARSZAWA, SOBOTA 30 LISTOPADA 1946 R. (A)

Cena numeru 3 złote

Nr. 329 (729)

ROK 52

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA

PRZYJMUJE INTERESANTÓW OD GODZINY 12-ej DO 2-ej PO POŁUDNIU

ADMINISTRACJA

CZYNNA OD GODZINY 8-ej DO 15-ej

KONTO W BANKU „SPOŁEM" ODDZIAŁ W WARSZAWIE Nr 195

KONTO W P. K. O. Nr I-980

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P. P. S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

WARSZAWA

Al. Jerozolimskie 121

TELEFONY:

REDAKTOR NACZELNY	8.85-01
SEKRETARZ REDAKCJI	8.85-02
ADMINISTRACJA WYDAWNICTWA	8.85-04
DZIAŁ OGŁOSZEŃ	8.85-05
ZARZĄD DRUKARNI	8.85-06
DRUKARNIA	8.79-61

Jedność działania klasy robotniczej

Tekst umowy między PPR i PPS

W dniu wczorajszym podpisana została Umowa o Jedności Działania i Współpracy między Polską Partią Socjalistyczną i Polską Partią Robotniczą. Poniżej przytaczamy tekst umowy.

1. Wychodząc z założenia, że utrwalenie Niepodległości Odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej, zabezpieczenie nienaruszalności jej granic, zapewnienie jej wszechstronnego rozwoju, utrwalenie dotychczasowych osiągnięć politycznych, społecznych i gospodarczych i ugruntowanie demokracji ludowej oraz dalsze podniesienie stopy życiowej mas pracujących w mieście i na wsi, że zwalczanie szkodnictwa we wszelkiej postaci i całkowite złamanie reakcji i faszyzmu — wymaga jedności działania i ściślej współpracy całej klasy robotniczej —

obie partie robotnicze — Polska Partia Robotnicza i Polska Partia Socjalistyczna — uznają za konieczne zacieśnienie współpracy i solidarne działanie we wszystkich dziedzinach życia społecznego i państwowego.

2. Obie partie, jako samodzielne, niezależne i równorzędne organizmy polityczne szanować będą wzajemnie swą strukturę organizacyjną, nawiązując we wszystkich ogniwach jak najściślejszą współpracę i współdziałanie. Obie partie uzgadniać będą stanowisko wobec ważnych zagadnień politycznych i gospodarczych przed publicznym sformułowaniem.

Obie partie wychowywać będą swych członków w duchu jedności klasy robotniczej i uświadamiać ich o doniosłej roli jednolitego frontu, podstawowej gwarancji utrwalenia zwycięstwa mas pracujących i demokracji.

3. Stojąc na gruncie dotychczasowego dorobku i doświadczeń w budowaniu podstaw demokracji ludowej, obie partie zwalczać będą w swych szeregach wszelkie próby powrotu do przezwyciężanych już koncepcji politycznych, sprzecznych z zasadami jednolitego frontu.

Obie partie wysuwają na czoło swych zadań politycznych usunięcie głównych przeszkód w budowaniu jednolitego frontu, podejmą bezkompromisową walkę z wpływami antysowieckiej i reakcyjnej WRN-owskiej ideologii, z przejawami sekciarstwa, szkodnictwa i niezrozumienia zasad jednolitego frontu.

Obie partie walczyć będą wszystkimi środkami, aż do usuwania z partii tych, którzy działać będą na szkodę jednolitego frontu klasy robotniczej i utrudniać współpracę obydwu partii.

4. Obie partie wytężą wszystkie siły dla likwidacji band i faszystowskiego podziemia. Całą siłą poprą akcję organów bezpieczeństwa, zmierzającą do pełnego przywrócenia spokoju i praworządności.

Obie partie prowadzić będą walkę przeciwko wszelkim przejawom reakcji, godzącej w polityczne i gospodarcze założenia demokracji ludowej. Obie partie konsekwentnie zwalczać będą PSL, które stoczyło się do roli legalnej nadbudówki reakcyjnego podziemia. Obie partie sprzyjać będą procesowi odchodzenia istotnych demokratów od PSL.

5. Obie partie prowadzić będą walkę o zmobilizowanie klasy robotniczej do dalszych wysiłków na froncie odbudowy, do podniesienia wydajności pracy i realizacji planu trzyletniego, który jest warunkiem podniesienia stopy życiowej mas pracujących.

Obie partie uzgodnią zasady rządowej polityki ekonomicznej, mającej na celu osiągnięcie w możliwie najszybszym czasie odbudowy gospodarstwa narodowego. Obie partie stoją na stanowisku bezwzględnej walki o utrzymanie wartości złotego.

6. W celu realizacji współpracy i ideowego zbliżenia między członkami obydwu partii, kierownictwa zalecą wszystkim organizacjom odbywanie wspólnych zebrań i posiedzeń, organizowanie wspólnych wystąpień i imprez o charakterze politycznym i kulturalnym, wspólne konferencje aktywów partyjnych, dyskusje ideowe i t. p.

Nie hamując własnej akcji wychowawczej, obie partie organizują wspólne kursy polityczne i szkoły partyjne dla członków obydwu partii. Szczegółowe formy współpracy ustalone zostaną wspólnie przez kierownictwo obydwu partii.

Obie partie zmierzają poprzez coraz ściślejszą współpracę i ideowe zbliżenie do osiągnięcia pełnej jedności organicznej partii robotniczych.

7. Obie partie uznają konieczność bliskiej współpracy i ideowego zbliżenia organizacji młodzieżowych i zobowiązują się skłonić OM TUR i ZWM do zawarcia odpowiedniego porozumienia.

8. Obie partie, kierując się wytycznymi Manifestu PKWN dążyć będą do współdziałania z ruchem ludowym i realizacji sojuszu robotniczo - chłopskiego.

Obie partie dążyć będą do zwycięstwa bloku demokratycznego w nadchodzących wyborach. Zwycięstwo to wzmocni władzę obozu demokratycznego, pozwoli znacznie usprawnić aparat państwowy i skuteczność jego zarządzeń, skonsoliduje społeczeństwo na gruncie dokonanych wielkich reform i pozwoli masom pracującym na ich podstawie budować siłę Polski i dobrobyt jej obywateli.

Za Komitet Centralny Polskiej Partii Robotniczej

(—) Władysław GOMUŁKA-WIESŁAW

Za Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej

(—) Józef CYRANKIEWICZ

28 listopada 1946 r.

Polska składa życzenia Jugosławii

Z okazji święta narodowego Jugosławii wysłane zostały wczoraj z Warszawy depesze z serdecznymi życzeniami od Prezydenta Bieruta do Prezydenta Ribara i od tow. Premiera Osóbki - Morawskiego do Premiera marsz. Tito, od marszałka Roli Żymierskiego do marszałka Tito i od wiceministra Modzelewskiego do wiceministra Velebita.

Nominacja tow. Cyrankiewicza

Sekretarz generalny CKW PPS tow. Józef Cyrankiewicz mianowany został w dniu wczorajszym ministrem.

Tow. prof. Stanisław Leszczycki mianowany został jednocześnie wiceministrem Spraw Zagranicznych.

Józef Broz-Tito

Dnia 30 listopada 1943 r. Prezydium Antyfaszystowskiej Rady Narodowego Wyzwolenia Jugosławii powzięło następującą uchwałę:

Ażeby wyrazić zasłużone uznanie tow. Józefowi Broz-Tito, naczelnemu dowódcy, za genialne kierowanie operacjami Narodowo-Wyzwoleńczego wojska i Partyzanckich Oddziałów Jugosławii oraz za zdolność i wytrwałość, wykazaną podczas ich organizacji i podniesienie ich wiedzy wojskowej i świadomości politycznej na obecny poziom, a na podstawie uchwały A.R.N.W.J. z 29 listopada 1943 o wprowadzeniu w wojsku Narodowo-Wyzwoleńczym Jugosławii tytułu marszałka Jugosławii i zgodnie z wnioskiem plenum drugiej sesji A.R.N.W.J., Prezydium A.R.N.W.J. wnosi dekret o nadaniu tow. Józefowi BROZ-TITO, naczelnemu dowódcy wojska Narodowo-Wyzwoleńczego i Partyzanckich Oddziałów Jugosławii tytułu

MARSZAŁKA JUGOSŁAWII.

DZIS SWIETO NARODOWE JUGOSŁAWII

W trzecią rocznicę zgromadzenia AWNOJ

Na przestrzeni wieków narody słowiańskie żyły w niezgodzie. W ciągu tego okresu ulegały one ciągłemu naciskowi ze strony wrogów i prześladowaniom. W obronie swego istnienia narody słowiańskie walczyły z niemieckimi, włoskimi, weneckimi, tureckimi innymi najeźdźcami, których głównym środkiem osłabiania Słowian było pobudzanie ich do niezgody i walk bratobójczych.

Na półwyspie bałkańskim Słowianie stanowią ogromną większość zamieszkałej tam ludności. Mimo to zaborcom udawało się w ciągu wieków rządzić Słowianami dzięki utrzymywaniu ich w niezgodzie i walce wzajemnej. Już w w. XVII wśród Słowian południowych rodzi się myśl o konieczności zbliżenia Słowian bałkańskich nie tylko między sobą, ale i z innymi Słowianami, w szczególności z Rosją. Zwolennikami zbliżenia i braterstwa Słowian byli Jerzy Kryżanicz, duchowny Nienadowicz, biskup Strossmajer i inni.

W końcu XIX w., po wyzwoleniu Serbów i Bułgarów przez armię rosyjską z niewoli tureckiej, idea zbliżenia narodów słowiańskich na Bałkanach przybiera konkretne formy i przenika do świadomości najszerszych mas, które coraz lepiej rozumieją konieczność jedności słowiańskiej i oparcia się na współpracy i pomocy największego narodu słowiańskiego — Rosji.

STARA JUGOSŁAWIA

Stara Jugosławia powstała w r. 1918 na podstawie traktatu wersalskiego. Nie spełniła nadziei południowych narodów słowiańskich. Stała się ona państwem, które według założeń czynników zewnętrznych miało stanowić „kordon sanitarny" przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Jugosławii przypadła wówczas rola żandarma na Bałkanach. Stara Jugosławia była państwem różnonarodowym, w którym rządziła wielkoserbska narodowa reakcja gnębiąca wszystkie narody, nie wyłączając serbskiego. Walka o demokrację w starej monarchistycznej Jugosławii prowadzona była pod sztandarem walki o równouprawnienie narodów.

Słabość starej Jugosławii wynikała w pierwszym rzędzie z tego, że było ona państwem ucisku narodowościowego, uprawianego przez reakcyjny rząd serbskich nacjonalistów. Dzięki słabości starej Jugosławii Niemcom hitlerowskim udało się ją zająć w ciągu kilku dni — bez większego sprzeciwu. Po zajęciu Jugosławii Niemcy próbowali rozpalać walki narodowościowe. Pchali oni ustaszów Pawelicza na zniszczenie Serbów, a czetników Michajłowicza — na zniszczenie Chorwatów.

W OGNIU WALKI

Walka rozpoczęta przez narody Jugosławii przeciwko okupantom niemieckim i włoskim stworzyła podstawy nowego rozwiązania sprawy narodowościowej. W ogniu bitew utrwaliło się braterstwo narodów Jugosławii. Wojna wykazała Serbom, że bez Chorwatów, Słoweńców i innych narodów nie będą oni mogli wyzwolić się od jarzma faszystowsko - hitlerowskiego. Wojna przekonała Chorwatów, że bez pomocy Serbów nie będą oni mogli uwolnić się od ucisku niemiecko - włoskiego i obalić faszystowskiej agentury Pawelicza.

Jeżeli słabość starej Jugosławii tkwiła w ucisku narodowościowym, wynikającym z reakcyjnego systemu rządzenia, to moc nowej Jugosławii wynika z równouprawnienia jej narodów i braterskiego ich współżycia w konsekwencji nowego ustroju państwowego — demokracji ludowej. W walce przeciwko faszystowskim najeźdźcom powstał ruch partyzancki narodów Jugosławii. Z ruchu partyzanckiego wyrosła armia jugosłowiańska.

Uosobieniem jedności Jugosławii jest wódz powstańców jugosłowiańskich i wyrosłej z nich powstańczej armii jugosłowiańskiej, budziciel buntu przeciwko najeźdźcom, herold demokracji i równouprawnienia narodów — Marszałek Józef Broz - Tito, obecny premier rządu związkowego Federatywnej Ludowej Republiki Jugosławii.

W starej Jugosławii ucisk narodowościowy był podstawą rządów dyktatorsko - faszystowskich, które dławiły kulturę narodów i aktywność postępowej demokracji. Rozwiązanie zagadnienia narodowościowego w toku walk wyzwoleńczych z okupantami faszystowskimi stało się podłożem do urzeczywistnienia demokracji ludowej, do stworzenia władzy ludowej. Otworty został szeroki gościniec do postępu społecznego i rozkwitu kultury narodów nowej Jugosławii.

(DOKOŃCZENIE NA STR. 2-EJ)

Otwarcie parlamentu francuskiego

Dymisja rządu Bidault

PARYŻ, (PAP). Zgromadzenie narodowe zebrało się na pierwsze posiedzenie. Premier Bidault złożył dymisję swego rządu na ręce najstarszego wiekiem posła do Zgromadzenia, komunisty Cachina. W liście skierowanym do Cachina Bidault stwierdza, że składa dymisję rządu, ale wszyscy ministrowie będą nadal pełnili swe funkcje do chwili utworzenia nowego gabinetu. Premier zaznaczył, że szybkie utworzenie nowego rządu jest palącą koniecznością ze względu na obecne trudności finansowe Francji. Nowy rząd powinien być wyposażony w szerokie pełnomocnictwa gospodarcze w celu opanowania sytuacji aprowizacyjnej i finansowej.

AURIOL KANDYDATEM NA PRZEWODNICZĄCEGO ZGROMADZENIA

PARYŻ, (PAP). Francuska partia socjalistyczna postanowiła wysunąć kandydaturę Vincent Auriola na stanowisko przewodniczącego nowego Zgromadzenia Narodowego. Wybory władz naczelnych Zgromadzenia mają się odbyć 3 grudnia.

OŚWIADCZENIE THOREZA

PARYŻ (PAP). Wicepremier Thorez złożył na posiedzeniu centralnego komitetu francuskiej partii komunistycznej oświadczenie, w którym podkreślił, że zdobywając 182 mandaty do Zgromadzenia Narodowego i wybierając 25.000 elektorów do Rady Republiki, francuska partia komunistyczna wysunęła się na czoło życia politycznego Francji. Thorez zaznaczył, że naród francuski oczekuje zmian w polityce rządu Jedności Demokratycznej i najlepiej potrafi rozwiązać liczne zagadnienia stojące obecnie przed rządem. Dlatego też partia komunistyczna będzie dążyła do objęcia kierownictwa gabinetu.

Dnia 7 i 8 grudnia posiedzenie

Rady Naczelnej PPS

Na sobotę i niedzielę dnia 7 i 8 grudnia b. r. zwołane zostało posiedzenie Rady Naczelnej PPS z następującym porządkiem obrad. 1) Sprawozdanie polityczne CKW PPS. 2) Sytuacja gospodarcza (Plan Odbudowy Gospodarczej — Walka z drożyzną). 3) Zatwierdzenie kandydatów na posłów do sejmu konstytucyjnego. 4) Sprawy organizacyjne. 5) Sprawy różne.

Obrady odbywać się będą w sali posiedzeń w gmachu CKW PPS i rozpoczną się w sobotę 7 grudnia o godz. 10 rano.

Polska żąda odszkodowania

Na posiedzeniu komisji odbudowy UNESCO delegacja polska złożyła rezolucję w której wyraża zdanie, że należy wziąć pod uwagę nie tylko straty materialne, ale również straty w ludziach i straty wynikłe z powodu zawieszenia nauczania. Straty w ludziach są nie do naprawienia, można jednak ustalić pewien ekwiwalent materialny. Zadaniem UNESCO byłoby oszacowanie tych strat. Znalezienie środków dla przeprowadzenia odbudowy przez UNESCO należałoby do ONZ.

Rezolucja polska została poparta przez delegację francuską, belgijską i brytyjską i odesłana do komitetu wykonawczego UNESCO.

Polsko-Francuski układ repatriacyjny

PARYŻ (PAP). Ambasador RP w Paryżu dr St Skrzeszewski oraz francuski wiceminister spraw zagranicznych Schneiter podpisali układ, na mocy którego rząd francuski udzieli wszelkich ułatwień przy repatriacji w 1947 r. 17 000 Polaków przebywających we Francji i pragnących powrócić do kraju.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

Warszawa, 29 listopada.

Danina „Społem"

Podana przez nas wiadomość o wpłaceniu przez prezesa „Społem" tow. Żerkowskiego na ręce wiceprezydenta tow. Szwalbego kwoty 50 milionów złotych tytułem przedpłaty na Daninę Narodową zasługuje na szczególną uwagę. Spółdzielczość, korzystająca z licznych uprawnień w nowej Polsce, podkreśliła w ten sposób, że chętnie bierze na siebie także obywatelskie obowiązki.

Sektor spółdzielczy w ciągu ubiegłych dwóch lat wspaniale się rozwinął i odgrywa coraz to większą rolę obok sektora państwowego i sektora inicjatywy prywatnej w odrodzonej gospodarce polskiej. Spółdzielczości powierzone zostały ciężkie i odpowiedzialne zadania, jak napr. usprawnienie wymiany między miastem i wsią lub interwencja na rynku w walce ze spekulacją.

Związek „Społem" jako jeden z pierwszych wpłacił tak wielką sumę na Daninę Narodową. Dowodzi to zarówno wzrostu jego siły gospodarczej, jak i pełnego zrozumienia znaczenia Daniny i konieczności poświęceń na rzecz odbudowy Ziem Odzyskanych wśród naszych działaczy spółdzielczych.

Wpłata „Społem" stanie się przykładem dla innych instytucji gospodarczych.

„Płomienie"

UKAZAŁ się pierwszy numer miesięcznika „Płomienie", organu Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. Na wstępie zacytowany jest fragment artykułu tow. Karola Lipińskiego, wydrukowanego w Nr. 5 „Płomieni" w maju 1943 roku. Tow. Lipiński, działacz i teoretyk ZNMS-u, który zginął w więzieniu lubelskim, pisze w tym artykule: „Trzeba uświadomić sobie, że wraz z przebudową gospodarczą musi następować kształtowanie człowieka; praca wychowawcza jest koniecznym dopełnieniem pracy nad przemianą warunków rzeczowych."

W ten sposób pojętą pracę wychowawczą i takie „kształtowanie człowieka" było i jest celem Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. Jednym ze środków w tej pracy jest własny organ prasowy — „Płomienie". Widzimy, że sami młodzi ZNMS-owcy kontynuują chlubne tradycje starego przedwojennego ZNMS-u, który wyróżniał się w szeregach socjalistycznych swym konsekwentnym programem i jednolitofrontowymi tendencjami. Wielu spośród obecnych przywódców PPS, wielu spośród obecnych redaktorów „Robotnika" wywodzi się z szeregów przedwojennego ZNMS-u. Tym serdeczniej witamy „Płomienie" — organ prasowy odrodzonego ZNMS-u.

Montgomery u króla Faruka

Premier egipski zaleca kompromis

Naród egipski protestuje

Bevin zaproszony do Kairu

LONDYN (PAP). Król egipski przyjął marsz. Montgomery, szefa imperialnego sztabu, który przybył do Egiptu w podróży swej po Śr. Wschodzie, Włoszech i Austrii. W poniedziałek odbyła się konferencja w sztabie generalnym i inspekcja wojsk w Kairze. We wtorek marsz. Montgomery udał się samolotem nad Kanał Sueski. Z Egiptu Montgomery uda się do Palestyny.

KAIR. Francuska Agencja Prasowa donosi, że Bevin został zaproszony przez rząd egipski do Kairu w okresie świąt Bożego Narodzenia, celem podpisania traktatu anglo - egipskiego.

ZAPEWNIENIA...

KAIR (SAP). Premier egipski Sidky Pasza zaprzeczył, jakoby traktat egipsko-brytyjski pozwalał na powrót wojsk brytyjskich do Egiptu na wypadek grożącej wojny.

Premier twierdzi również, że 3-letni okres ewakuacji wojsk brytyjskich z Egiptu, jest za długi, bo według zdania egipskich fachowców wojskowych wystarczy dwa lata

...I RZECZYWISTOŚĆ

Z powodu przeniesienia siedziby dowództwa Śr. Wschodu do Egiptu buduje się pomieszczenia dla armii, która nosi nazwę „brytyjskie wojska w Egipcie", a którymi dowodzi gen. Allfrey. 40.000 jeńców wojennych-Niemców intensywnie pracowało, przygotowując koszary, warsztaty itd.

NOWY JORK. (PAP). Komisja polityczna 29 głosami przeciwko 13 przy 9 wstrzymujących się od głosowania, postanowiła nie rozpatrywać poprawki egipskiej, stwierdzającej, iż żadne z państw należące do ONZ nie ma prawa utrzymywać sił zbrojnych na terytorium innego państwa, należącego również do ONZ.

Przyjazd Sir Boyd-Orr odłożony

Na skutek nieprzychylnych warunków atmosferycznych i przerwania komunikacji lotniczej z Pragą Czeską, przyjazd naczelnego dyrektora FAO, sir Johna Boyd - Orr został odłożony. Konferencje i zebrania przewidziane z okazji przyjazdu sir Boyd-Orr'a zostały odwołane.

Gość szwedzki w Warszawie

W dniu 28 bm. przyjechał z wizytą do Warszawy wybitny gość szwedzki p. Martin Persiov — wiceprzewodniczący Komitetu Opieki nad Uchodźcami, który okazał wiele szczerej życzliwości dla spraw polskich i przyczynił się w dużej mierze do organizacji opieki nad uchodźcami polskimi w Szwecji.

Gość podejmowany był w Warszawie przez tow. wicemin. Wolskiego — Generalnego Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji, przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Pracy

Strajk górników w USA

Kapitaliści chcą nastraszyć robotników

szykanowaniem strajkujących i związku

NOWY JORK (PAP). Na skutek strajku górników wydobycie węgla w St. Ziednoczonych zmniejszyło się od czasu rozpoczęcia akcji o 10 milionów ton. Straty właścicieli kopalń oceniane są na 8,5 milionów dolarów dziennie.

Dziennik „New York Times" wyraża pogląd, że gdyby kołom stojącym poza rządem udało się doprowadzić do rokowań między związkiem górników a właścicielami kopalń, prez. Truman nie byłby temu przeciwny.

Strajkującym grożą, iż sklepy, stanowiące własność firm węglowych, co w okręgach górniczych stanowi regułę, odmówią im kredytu. Prezes oddziału zw. górników podkreślił, że gdyby zapadła decyzja uwięzienia Lewisa, to większa część zorganizowanych robotników amerykańskich porzuci pracę.

Dziennik „New York Post" pisze, że rozprawa sądowa przeciwko Lewisowi rozpoczęła się w atmosferze „milczącego poparcia i sympatii", jaką prezes związku górników cieszy się wśród całego świata pracy w St. Zjednoczonych.

Koła przemysłowe w St. Zjednoczonych starają się wykorzystać strajk górników w celu przeforsowania w kongresie ustawodawstwa skierowanego przeciwko związkom zawodowym. Przedstawiciel centralnego zw. przemysłowców oświadczył, iż należy czym prędzej uchwalić ustawy, które by ograniczyły siłę i znaczenie zw. zawodowych. Na tym samym stanowisku stanął prezes giełdy nowojorskiej, Skuran.

Na terenie stanu Virginia wprowadzono stan wyjątkowy.

„New York Herald Tribune" w depeszy z Londynu przewiduje, że eksport węgla z USA do Europy spadnie w związku ze strajkiem węglowym w Stanach Zjednoczonych o 40 proc.

Na froncie Daniny narodowej

Łódzkie Zjednoczenie Przemysłu Wełnianego wpłaciło dobrowolnie na poczet Daniny Narodowej 1.000.000 zł.

Spółdzielnia Studentów Politechniki Łódzkiej „Xenon" wpłaciła dobrowolnie tytułem Daniny Narodowej 200.000 zł.

Fabryka ołówków „St. Majewski" S. A. w Pruszkowie, nie czekając na wymiar, wpłaciła 600.000 tytułem Daniny Narodowej.

Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Skarbowych R. P. wręczył dziś pełnomocnikowi rządu do spraw Daniny Narodowej czek na 100.000 zł., które złożył, jako ofiarę na rzecz Daniny Narodowej.

Warszawski aktyw wyborczy PPS i PPR obradował wczoraj w stolicy

Dnia 28 b. m., t. j. we czwartek o godz. 14 w sali BGK odbyło się wspólne zebranie aktywu PPS i PPR biorącego udział w akcji wyborczej.

Przewodniczył na zebraniu z ramienia Stołecznego Komitetu PPS tow. Józef Salach, referat polityczny wygłosił przedstawiciel Komitetu Warszawskiego P. P. R. tow. Starewicz. Referat Organizacyjny na temat współpracy stronnictw zblokowanych w akcji wyborczej wygłosił tow. Józef Salach.

Zebrani uchwalili jednomyślnie rezolucję, w której wyrażono zadowolenie z zawarcia umowy między obu partiami robotniczymi oraz postanowiono powołać do życia sieć komitetów wyborczych.

Polscy spółdzielcy w Moskwie

Dnia 27 bm. udała się do ZSRR na zaproszenie Centrosojuzu w Moskwie delegacja Centrali Spółdzielczych w Polsce.

W skład delegacji wchodzą ze Związku „Społem": prezes tow. Żerkowski, wiceprezesi T. Piotrowski i J. Niemiec, dyr. F. Kusto, sekretarz tow. J. Dominko, ze Związku Rewizyjnego wiceprezes tow. K. Strusińska, dyr. T. Woynowski, dyr. J. Wójcik, z Banku Gospodarstwa Spółdzielczego dyr. L. Pawłowski, z S. P. B. tow. dyr. E. Szubert.

Przedstwiciele polskiej spółdzielczości zapoznają się z pracą i osiągnięciami radzieckimi.

Całkowite porozumienie w sprawie Triestu

Gubernator zadecyduje o wycofaniu wojsk

Rywalizacja trustów anglosaskich

NOWY JORK, (PAP). Na posiedzeniu Rady ministrów spraw zagranicznych uzgodniono wszystkie zagadnienia dotyczące przyszłego statutu wolnego obszaru Triestu z wyjątkiem kilku spraw dotyczących zagadnień gospodarczych i wolnego portu Triestu.

Postanowiono, iż gubernator Triestu zadecyduje, w 3 miesiące po objęciu urzędowania czy warunki bezpieczeństwa pozwalają na wycofanie sił zbrojnych. Po ratyfikacji traktatu pozostanie na obszarze Triestu 5 tysięcy żołnierzy amerykańskich, 5 tysięcy — brytyjskich i tyleż wojsk jugosłowiańskich. O ile gubernator uzna, że obecność wojsk okupacyjnych jest konieczna dla utrzymania spokoju, termin wycofania będzie odłożony. Siły zbrojne wszystkich trzech państw, St. Zjednoczonych, W. Brytanii i Jugosławii opuszczą terytorium Triestu jednocześnie.

WYBORY PO CZTERECH MIESIĄCACH

W 4 miesiące po objęciu władzy przez gubernatora, zostaną przeprowadzone wybory. Rząd tymczasowy będzie mianowany przez gubernatora w porozumieniu z rządami Jugosławii i Włoch. Na stanowiska w rządzie będą powołani obywatele Triestu. Aż do czasu przybycia gubernatora władzę na wolnym obszarze Triestu sprawować będzie zarząd wojskowy.

RZYM, (PAP). Tygodnik „Oggi" przynosi spis wielkich trustów, którym zależy na utrzymaniu Triestu pod kontrolą państw anglosaskich. Amerykańskie towarzystwo aluminiowe stara się o zabezpieczenie złóż bauksytu w Krainie Julijskiej i na Bałkanach. „Likes Brothers" i „Waterman Line" starają się o dostawy bawełny dla fabryk w Austrii, Czechosłowacji i na Węgrzech. „General Motors" pragnie stworzyć z Triestu bazę dla ekspansji przemysłowej w Europie wschodniej i we Włoszech. Oba wielkie koncerny naftowe angielski „Shell" i amerykański „Standard Oil" zamierzają założyć w Trieście wielkie zakłady przeróbki nafty i wysyłać stąd swe produkty na rynki środkowo - europejskie. Poza tym celem Anglosasów jest uruchomienie stoczni w Trieście, które wobec małych kosztów administracyjnych są w stanie konkurować ze stoczniami angielskimi i amerykańskimi.

Obrady partii socjalistycznej państw Europy Środkowej i Wschodniej

Dnia 7, 8 i 9 grudnia z. b. odbędzie się w Pradze Konferencja partii socjalistycznych Austrii, Bułgarii, Węgier, Polski, Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie delegatów o sytuacji politycznej i ekonomicznej własnego kraju.
2. Sprawozdanie z działalności partii socjalistycznych, biorących udział w konferencji.
3. Współpraca gospodarcza państw Europy Środkowej i Wschodniej.
4. Pogłębienie i rozszerzenie stosunków między partiami socjalistycznymi.

Kongres Słowiański w Belgradzie

MOSKWA (PAP). W dniu 8 grudnia rozpoczyna się kongres słowiański w Belgradzie. Komitet Wszechsłowiański w Moskwie wysyła na kongres delegację w składzie 20 osób.

Delegacja wiezie z sobą eksponaty wielkiej wystawy pod nazwą „Wkład ZSRR do sprawy rozbicia Niemiec faszystowskich".

Święto Narodowe Jugosławii

(dokończenie ze str. 1-ej)

„ŚMIERĆ FASZYZMOWI"

Na drugim zgromadzeniu antyfaszystowskiego „Wiecu" Wyzwolenia Ludów Jugosławii (AWNOJ), odbytym w dniu 29 listopada 1943 r. w miasteczku Jajce, uchwalony został manifest, który obwieścił równouprawnienie narodów Jugosławii i utworzenie federatywnego państwa Jugosławii. Dzień 29 listopada przeszedł do historii jako Święto Narodowe nowej Jugosławii. Zapadłe w dniu 29 listopada 1943 r. decyzje stały się dla narodów Jugosławii nową podnietą do dalszej walki i wykazały, że walka przeciwko faszyzmowi niesie narodom nie tylko równouprawnienie, ale i wolności demokratyczne.

„Śmierć faszyzmowi — swoboda narodowi" (Smrt fašizmu — sloboda narodu), bojowe hasło partyzanckiej armii jugosłowiańskiej, jest nadal i obecnie ideologicznym zawołaniem uwolnionych od faszystowskiego ucisku bohaterskich narodów Federatywnej Ludowej Republiki Jugosławii.

W dniu 29 listopada — w dniu Święta Narodowego Federatywnej Ludowej Republiki Jugosławii ślemy narodom Jugosławii nasze słowiańskie pozdrowienia i gorące życzenia dalszego postępu społecznego, dobrobytu i kulturalnego rozkwitu na chwałę ich wspólnej Ojczyzny — Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii.

HENRYK ŚWIĄTKOWSKI

Wielka manifestacja przyjaźni

Polsko-Jugosłowiańskiej

Wczoraj wieczorem w sali posiedzeń KRN „Roma", odbyła się uroczysta akademia z okazji święta narodowego zaprzyjaźnionej Republiki Ludowej Jugosławii.

W pięknie udekorowanej emblematami Polski i Jugosławii sali, wypełnionej do ostatniego miejsca publicznością, zasiedli na honorowych miejscach przedstawiciele rządu z wiceprezydentem KRN ob. Barcikowskim i marsz. Żymierskim na czele. Obecni byli również przedstawiciele krajów słowiańskich w Polsce, oraz przedstawiciele partii politycznych i organizacji młodzieżowych.

Na wstępie zabrał głos przewodniczący Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Jugosłowiańskiej min. Grubecki.

Mówca zilustrował dzieje obu zaprzyjaźnionych narodów na przestrzeni wieków, specjalnie podkreślając przyjaźń polsko-jugosłowiańską, która wyrosła na gruncie wspólnej walki z okupantem hitlerowskim. Dzisiaj po pokonaniu faszyzmu i hitleryzmu, kiedy w obu krajach zwyciężyła demokracja ludowa, łączy nas wspólny, głęboki i w daleką przyszłość sięgający święty obowiązek współpracy w odbudowie i współdziałania w obronie przed wszelkimi atakami na wolność i życie naszych narodów.

W imieniu nieobecnego ambasadora Ljumowica przemówił charge d'affaires Jugosławii Dragowicz, który w krótkich i serdecznych słowach dał wyraz uczuciom wdzięczności jakie narody Jugosławii żywią wobec innych narodów słowiańskich, podkreślając ofiary przez nie poniesione w walkach o wyzwolenie jego ojczyzny. — Specjalną sympatią darzy Jugosławia Związek Radziecki, w którym widzi prawdziwego opiekuna wolności wszystkich narodów, ich rozwoju, postępu i niezależności.

Następnie w imieniu PPR wygłosił przemówienie tow. Bieńkowski, opisując walkę partyzancką narodów Jugosławii, w której skrystalizowała się ideologia dzisiejszej demokracji ludowej.

Z ramienia PPS przemówił tow. Mulak, specjalnie podkreślając udział Polaków w armii partyzanckiej Tito.

Na zakończenie zebrani postanowili wysłać depeszę do marsz. Tito oraz do Zarządu Głównego Przyjaźni Jugosłowiańsko-Polskiej w Belgradzie.

W czasie uroczystości publiczność dawała niejednokrotnie wyraz sympatii dla bratniej Jugosławii wznosząc okrzyki na cześć marszałka Tito i sojuszu narodów słowiańskich.

W części artystycznej wystąpiła orkiestra WP, prof. Irena Dubiska, Karolina Łubieńska i chór „Harfa".

Zakończyć wyścig zbrojeń

NOWY JORK, (SAP). — W czasie przemówienia na komisji politycznej i bezpieczeństwa Mołotow zażądał zakończenia wyścigu zbrojeń, który się odbywa. Powszechna redukcja zbrojeń winna objąć wszystkie kraje i każdy typ uzbrojenia lotniczego, morskiego, a także broń atomową i rakietową.

Mołotow wygłosił swoje wezwanie w sprawie rozbrojenia po przyjęciu przez komisję rezolucji wzywającej do wyjawienia liczby i rozmieszczenia jednostek wojskowych.

Delegat Francji przyjął pozytywnie propozycję radziecką. Propozycję tę powitali również delegaci Kanady i Australii, zapowiadając jednak pewne poprawki.

Delegat brytyjski Shawcross ze swej strony oznajmił, że Wielka Brytania wita propozycję Mołotowa jako sprawę, której doniosłości nie da się określić słowami i która wymaga pilnej akcji nie tylko dla przyszłego pokoju świata, ale i dla jego odbudowy ekonomicznej.

Wymiana towarowa ze strefą radziecką

Otrzymujemy kauczuk, benzynę i sól potasową wysyłamy węgiel, koks i benzol

Według przybliżonych danych Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego, obroty towarowe z radziecką strefą okupacyjną w Niemczech, w okresie styczeń—wrzesień rb., przedstawiały się następująco: ogółem przywieziono towarów do Polski wartości 586.999 tys. zł., wywieziono zaś do strefy okupacyjnej za 458.553 tys. zł.

W omawianym okresie sprowadziliśmy ze strefy radzieckiej soli potasowych za sumę 311.850 tys. zł., kauczuku syntetycznego za 187.399 tys. zł. i benzyny motorowej syntetycznej za 87.750 tys. zł.

Po stronie wywozu figuruje węgiel i koks wartości 361.395 tys. zł., następnie benzol, którego wywieźliśmy za 94.078 tys. zł. oraz naftalina wartości 3.080 tys. zł.

ś. † p.

Zofia Szymanowska

LITERATKA

opatrzona Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 25 listopada 1946 r. w Świdrze.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w górnym kościele św. Krzyża dnia 30 b. m., t. j. w sobotę, o godz. 11-ej rano, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz Powązkowski do Kwatery Zasłużonych o czym zawiadamiają kolegów i życzliwych pogrążeni w głębokim smutku

PRZYJACIELE

W drugą rocznicę śmierci ukochanego Męża, Ojca i Dziadka

ś. † p.

Stanisława Trześniewskiego

zamordowanego dnia 29. XI. 1944 r. w Mauthausen, odbędzie się Msza Gregoriańska w Olsztynie, o czym zawiadamia

1723 RODZINA I PRZYJACIELE

ś. † p.

Wincenty SMOLINSKI

INSPEKTOR WŁÓKIENNICZY CENTRALI „SPOŁEM"

zmarł opatrzony Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, w dniu 26 listopada 1946 r. w Żyrardowie, przeżywszy lat 44. Wyprowadzenie zwłok z domu nastąpi w piątek, 29 listopada 1946 r., o godz. 2-ej p. poł. na cmentarz w Żyrardowie, do grobu rodzinnego.

W zmarłym tracimy nieodżałowanego kolegę.

„SPOŁEM"

Wydział Rolniczy, Dyrekcja, Rada Zakładowa, Koleżanki i Koledzy

1724

W PARTII PPS

Szkoły Partyjne PPS Aktywu Wyborczego

Wydział Polityczno-Propagandowy Stołecznego Komitetu PPS zawiadamia, iż wykłady w Szkołach Partyjnych Aktywu Wyborczego odbywać się będą według następującego rozkładu:

Dla Dzielnic Warszawy-Prawobrzeżnej w lokalu Dzielnicy Śródmieście, ul. Mokotowska 51/53, we wtorki i czwartki, o godzinie 17 min. 30. Najbliższy wykład odbędzie się we wtorek dnia 3 grudnia r. b.

Dla Dzielnic Warszawy-Pragi, w lokalu Dzielnicy Praga-Centralna, ul. Szwedzka 2/4, w poniedziałki i środy, o godzinie 18-ej. Najbliższy wykład we środę dnia 4 grudnia rb.

Stołeczna Rada Kobiet PPS

Dnia 4 grudnia w gmachu BGK odbędzie się zebranie organizacyjne Stołecznej Rady Kobiet PPS.

W skład Rady wejdzie 50 delegatek, reprezentujących poszczególne dzielnice i większe koła partyjne. Powołana zostanie również 11-osobowa egzekutywa Rady.

KALENDARZYK PARTYJNY

Dnia 29 listopada br. (piątek), odbędą się w Dzielnicach PPS następujące zebrania z referatami, a mianowicie:

Grochów, ul. Podskarbińska 6, godz. 18, referat polityczny tow. kpt. Kobyleckiego.

Rakowiec, ul. Pruszkowska 6, godz. 18, referat tow. Henryka Penkay.

Wola, ul. Ogrodowa 39, godz. 17, referat tow. Olsienkiewicza.

Koło, ul. Obozowa 80 m. 41, godz. 18, referat polityczny tow. Rowińskiego.

Ochota, ul. Niemcewicza 9, godz. 18, referat tow. Wacława Sierpińskiego p. t. „Znaczenie PPS w dobie obecnej".

Fort Mokotów, ul. Miłobędzka 14, godz. 18, referat polityczny tow. Jerzego Waltera.

Żoliborz, ul. Kossaka 10, godz. 17, referat gospodarczy tow. dra Wiszniewicza.

Nowe Bródno, ul. Białołęcka 27, godz. 18, referat polityczny tow. Dorocińskiego.

Mokotów, Chocimska 6, dnia 1 grudnia br. (niedziela), o godz. 11, zebranie Dzielnicy z referatem tow. Rowińskiego pt. „Moje wrażenia po powrocie z Rumunii".

Czerniaków, ul. Stępińska 42, o godz. 14, dnia 1 grudnia br (niedziela) zebranie członków i sympatyków PPS — referat polityczny.

DZIELNICE WARSZAWA - POŁUDNIE

Dotyczy Dzielnic: Mokotów, Powiśle Fort Mokotowski i Czerniaków.

W związku z 54. rocznicą powstania Polskiej Partii Socjalistycznej, w dniu 1 grudnia br. o godz. 11, w lokalu Głównego Urzędu Statystycznego, przy ul Narbutta 33, odbędzie się uroczysta akademia.

Po referatach nastąpi bogata część artystyczna z udziałem artystów teatrów miejskich i reprezentacyjnego chóru Dzielnicy Mokotów.

DZIELNICA SASKA KĘPA

W niedzielę dn. 1 grudnia o godz. 10.30 rano odbędzie się walne zebranie członków.

Na porządku dziennym wybór Komitetu. Obecność wszystkich towarzyszy zamieszkałych na terenie Saskiej Kępy obowiązkowa.

DZIELNICA PRAGA CENTRALNA

Dnia 29 bm. o godz. 17, w lokalu Dzielnicy ul. Szwedzka 2 odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicowego

DZIELNICA TARGÓWEK OSIEDLE

W niedzielę dnia 1 grudnia, o godzinie 11 ej, w lokalu Dzielnicy Targówek-Osiedle, odbędzie się zebranie Dzielnicy. Referat na temat „PPS wobec akcji wyborczej" wygłosi tow. Józef Salach.

KOŁO DOZORCÓW PPS DZIELNICA OCHOTA

Dnia 1 grudnia o godz. 10 rano w lokalu PPS Niemcewicza 9 m. 130, odbędzie się zebranie dozorców domowych Dzielnicy Ochota.

WOJEWÓDZKI KOMITET PPS

Dnia 30 bm. o godz 16 w lokalu Śniežna 4, odbędzie się Prezydium Wojewódzkiego Komitetu PPS.

Oskarżony Świszcz plącze się w zeznaniach

Piąty dzień procesu przeciwko NSZ-owcom

W piątym dniu rozprawy przeciwko dwunastce czołowych NSZ-owców Rejonowy Sąd Wojskowy w dalszym ciągu przesłuchiwał oskarżonego Świszcza, który nadal trzyma się swej naiwnej taktyki obronnej. Do NSZ, jak twierdzi, nie należał, o istnieniu OP dowiedział się dopiero w śledztwie. Oskarżony zaprzecza wszystkim niemal swoim zeznaniom, złożonym w śledztwie, które go obciążają. Twierdzi, że stan nerwowy i choroba serca skłoniły go do podpisywania wszelkich protokółów śledztwa. Na żądanie oskarżyciela publicznego sąd odczytuje protokół sporządzony na zakończenie śledztwa, że powtórnie przeczytał wszystkie protokóły i poczynił w kilku miejscach sprostowania, które władze śledcze uwzględniły. Wobec reszty zeznań nie ma zastrzeżeń, ponieważ są one całkowicie zgodne z prawdą.

KONSPIRACJA BEZ CELU?

Jaki był cel konspiracyjnej pracy oskarżonego w roku 1945? — pada pytanie przewodniczącego sądu.

— Nie było żadnego celu — brzmi nieprawdopodobna w swej naiwności odpowiedź.

Na analogiczne pytanie w śledztwie Świszcz odpowiedział, że celem pracy konspiracyjnej było obalenie demokratycznego ustroju Polski, wejście w porozumienie z grupą Mikołajczyka oraz z mającym powstać stronnictwem katolickim, aby doprowadzić do zerwania sojuszu Rzeczypospolitej z ZSRR, oprzeć politykę zagraniczną Polski na mocarstwach anglosaskich i przeprowadzić opozycyjny program wewnętrzno-polityczny

Następnie oskarżony składa zeznania na temat referatu, który wygłosił na Śląskiej Radzie Politycznej, kontrolującej działalność oddziałów leśnych NSZ. Na pytanie Sądu o treść referatu oskarżony wymienia ogólnikowo poruszone w nim zagadnienia polityki międzynarodowej, życia gospodarczego, odbudowy kraju i zagospodarowania ziem odzyskanych.

Co innego zeznał na ten temat w śledztwie. W referacie była mowa o tym, że Anglosasi starać się będą o stworzenie wzdłuż zachodnich granic Związku Radzieckiego ognisk zapalnych. W tym celu będą organizowane grupy dywersyjne przy oficjalnych placówkach anglosaskich. Należy się liczyć z wojną między mocarstwami zachodnimi a ZSRR na wiosnę 1946 roku.

Nie należy jednak wywoływać powstania przedwcześnie, zanim nie nadejdą autorytatywne rozkazy generała Andersa. Generał Bogucki wyjechał właśnie za granicę, aby nawiązać z nim kontakt. Przed wyjazdem komendant NSZ nakazał zachować kadry, by mogły wystąpić w odpowiednim momencie. Odnośnie wyborów była w referacie mowa o tym, że PSL może osiągnąć sukcesy wyborcze przy poparciu obozu narodowego.

W OGNIU KRZYŻOWYCH PYTAŃ

Pod gradem pytań oskarżyciela publicznego Świszcz przyznaje, iż uczestniczył w zebraniu NSZ-tu w Bytomiu w październiku 1459 r., ułatwił członkowi OP, Skoniowi, poszukiwanemu przez władze bezpieczeństwa, ucieczkę, przyjmował w swym mieszkaniu na Śląsku Pobochę i Sobocińskiego, który jakoby odwiedzał go w charakterze pacjenta.

Następnie Świszcz przyznaje się do uczestnictwa w zebraniu jakie odbyło się w Katowicach, w którym brali także udział Pobocha, Abakanowicz, „Łamigłowa" i „Sokół", przewidziany na komendanta okręgu dolnośląskiego NSZ.

Z dalszych zeznań Świszcza dowiadujemy się, że sądził, iż w Polsce są dwa NSZ-ty. Jedno mordujące i trudniące się rozbojem i drugie dążące do likwidacji działalności podziemnej. Do tej ostatniej organizacji należeli, według jego mniemania, jego towarzysze z ławy oskarżonych.

Na pytanie obrony Świszcz omawia swoje chłopskie pochodzenie, trudności materialne, mozolną pracę zarobkową, która umożliwiała mu studia, swoją działalność lekarza-społecznika, zamiłowania do pracy społecznej, pełną niebezpieczeństw pracę lekarską podczas okupacji i powstania warszawskiego, wysiłki zmierzające do kontynuowania działalności lekarskiej i społecznej po wyzwoleniu oraz rzekomy wpływ polityczny, jaki wywierał na niego starszy jego brat.

Z kolei przed Sądem staje oskarżony Losowski, który twierdzi, że do NSZ nie należał, przyznaje się natomiast do przynależności do OP. Z członkami NSZ kontaktował się z tego względu, że przeważna część działaczy OP należała do NSZ.

Sąd przechodzi do przesłuchania Sławika, oskarżonego o pomoc Lasowskiemu w kierownictwie śląską grupą OP i NSZ. Przyznaje się on „częściowo" do winy, stwierdza, iż należał do OP, natomiast zaprzecza jakoby był w NSZ. W zeznaniach swych czyniących wrażenie dobrze opracowanego referatu, stara się przedstawić siebie, jako jedynie szermierza polskości na Śląsku podczas okupacji.

Sąd ogłasza przerwę do dn. 29 bm. do godz 9-ej rano.

Uwaga! Członkowie PPS Uczestnicy Kongresu NOT

W sobotę, dnia 30 listopada o godz. 16 w Katowicach w sali Wojewódzkiego Komitetu PPS, ul. Świętego Jana odbędzie się zebranie wszystkich PPS-owców, uczestników Kongresu Naczelnej Organizacji Technicznej.

Ze względu na ważność spraw, obecność obowiązkowa pod rygorem partyjnym.

100 nowych ciężarówek dla usprawnienia komunikacji w stolicy

Fatalny stan komunikacji publicznej w Warszawie, zmuszający tysiące ludzi do wystawania całymi godzinami na śniegu i deszczu i powodujący ogromne szkody gospodarcze, oddawna był przedmiotem obserwacji Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym. Stwierdzono, że główną przyczyną zła jest brak taboru

Obecnie, na skutek łącznej interwencji wiceprezydenta m. Warszawy i przedstawiciela Biura Wykonawczego Komisji Specjalnej w CUP-ie, uzyskano przydział 100 samochodów ciężarowych dla Warszawy, których pierwsza partia będzie wydana już w tym tygodniu.

Należy sądzić, że odpowiednie wyzyskanie przez władze miejskie przekazanego przez państwo taboru, już w najbliższym czasie winno znacznie usprawnić komunikację w stolicy.

Bezpieczenstwo i higiena pracy przedmiotem obrad Komisji Ministerialnej

W Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej odbyło się pod przewodnictwem wicemin. tow. dr. Eugenii Pragierowej plenarne posiedzenie Międzyministerialnej Centralnej Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Tow. wicemin. dr. E. Pragierowa zapoznała obecnych z dotychczas ustaloną strukturą organizacyjną bezpieczeństwa i higieny pracy i z wynikami pracy powołanych komisji branżowych.

Z kolei sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komisji złożył prof. inż. Rzecki. Komisja inicjowała szereg zagadnień m. in. organizowanie kursów bezpieczeństwa pracy, zarówno o charakterze ogólnym, prowadzonym przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej jak i branżowym, organizowanym przez Centralne Zarządy Przemysłu.

Dzień Warszawy

PÓŁ MILIONA NA ODBUDOWĘ UNIWERSYTETU

Młodzież szkół radomskich zebrała drogą dobrowolnych składek sumę pół miliona zł. na odbudowę Uniwersytetu Warszawskiego.

W dniu 28 bm. przybyła do Warszawy delegacja szkolnictwa radomskiego, złożona z przedstawicieli nauczycielstwa i młodzieży szkolnej, celem przekazania Ministrowi Oświaty zebranej kwoty.

Nici na kartki listopadowe

Resort Zaopatrzenia komunikuje, że sklepy tekstylne od dn. 29 bm. będą wydawały po 500 yardów nici w szpulkach 100, 200 i 500 yardów na karty listopadowe I kat. kupon Nr. 14.

Odbiór nici odbywać się będzie zbiorowo przez instytucje i miejsca pracy, które zbiorą kupony Nr. 14 i przedstawią przy wykupie w tych punktach, w których rejestrowały się na III kwartał.

Osoby, zarejestrowane indywidualnie, odbiorą nici w punktach sprzedaży, w których się zarejestrowały na III kwartał.

Cena detaliczna za szpulkę 100 y— zł. 2.40, 200 y — 4.80, 500 y — zł. 11, 1000 y — zł. 21.

5.000 ton węgla na warszawskim rynku

Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego w dążeniu do obniżenia ceny węgla na wolnym rynku postanowiła rzucić na rynek warszawski jeszcze w bieżącym miesiącu 5.000 ton węgla po cenie wolnorynkowej (zł. 1.780.— za tonę).

Węgiel powyższy będą sprzedawały składy rozdzielcze w Warszawie po 500 kg. węgla na mieszkanie, po przedstawieniu specjalnego zaświadczenia Komitetu Domowego, względnie administracji domu.

Z życia Z.y. Poligraficznego:

Zarząd Sekcji Składaczy Ręcznych i Maszynowych zawiadamia, iż w niedzielę, dnia 1 grudnia o godz. 10-ej w sali PPS — dzielnica Śródmieście, ul. Mokotowska 51/53, odbędzie się ogólne zebranie sprawozdawczo - wyborcze.

KURSY DLA DZIAŁACZY ZWIĄZKOWYCH

Warszawska Rada Związków Zawodowych zorganizowała wojewódzką szkołę dla działaczy związkowych. Zorganizowanie szkoły stało się możliwe dzięki przejęciu przez Warszawską Radę nowego gmachu przy ul. Nowy Zjazd 1.

Kursy trwać będą 2 tygodnie. Przyjezdni korzystać będą z bursy. Pierwszy kurs ma na celu wyszkolenie pracowników komisji kulturalno-oświatowych przy Związkach Zawodowych i zakładach pracy

POCZĄTEK STUDIÓW ANP

Wykłady na pierwszym roku studiów Akademii Nauk Politycznych w Warszawie na wydziałach: Dyplomatyczno-Konsularnym, Nauk Społecznych, Administracyjnym, Dziennikarskim, rozpoczną się bezpośrednio po feriach świątecznych Bożego Narodzenia. Zawiadomienia o przyjęciu do Akademii otrzymają kandydaci pisemnie od Bratniej Pomocy przed rozpoczęciem wykładów.

Słuchacze II roku proszeni są o zgłoszenie się dnia 2 grudnia do sekretariatu Bratniej Pomocy w godzinach od 9 do 19 w celu poinformowania się o terminie rozpoczęcia wykładów.

NOWE NAZWY ULIC

Stołeczna Rada Narodowa zatwierdziła na ostatnim posiedzeniu nowe nazwy ulic. I tak część Alei Jerozolimskich od Marszałkowskiej — aż po wiadukt mostu Poniatowskiego — otrzymała nazwę *Aleja Sikorskiego*, ul. Wiejska została przemianowana na *ul. Daszyńskiego*, ul. Foksal na *ul. Młodzieży Jugosłowiańskiej*, ul. Płońska na *ul. Adama Próchnika*.

Ulgowe bilety kolejowe na wczasy zimowe

Ministerstwo Komunikacji na wniosek K.C.Z.Z. zarządzeniem z dn. 26 listopada br. przywróciło prawo do ulgowych przejazdów koleją w grudniu rb. — w granicach 50 proc. normalnej taryfy — pracownikom udającym się na urlopy wypoczynkowe do dowolnej miejscowości na terenie kraju.

Zarządzenie to niewątpliwie będzie przyjęte z wielkim zadowoleniem przez ogół pracowników, szczególnie przez tych, którzy nie korzystali w tym roku jeszcze z urlopu, a pragną wykorzystać go w grudniu.

SPORT

Pierwszy krok bokserski w Warszawie

W dniach 30 bm. i 1 grudnia odbędzie się w stolicy na sali Kanalizacji (Koszykowa 91) pierwszy krok bokserski Program imprezy przewiduje: w sobotę dnia 30 bm. badania lekarskie w godz. od 15 — 17-ej, losowanie w godz. 17 do 18-ej. O godz. 18-ej nastąpi rozpoczęcie walk. W niedzielę badania rozpoczną się o godz. 9-ej. walki natomiast będą trwały od 19-ej do 13-ej.

Półfinały zostaną rozegrane w dniu 7 grudnia a finały odbędą się w dniu 8 grudnia w hali na Służewcu, poprzedzając mecz Warszawa — Pomorze.

Anglia-Holandia 8:2

W Huddersfield odbyło się wczoraj międzypaństwowe spotkanie w piłce nożnej między Anglią i Holandią, zakończone zwycięstwem gospodarzy w stosunku 8:2 (6:1).

Pierwsze zwycięstwo Warty

Pierwszy występ bokserów poznańskiej „Warty" we Francji przyniósł im zwycięstwo nad drużyną „Grunwaldu" w stosunku 13:3.

Zebranie Koła Sandomierzan

Dnia 1 grudnia (niedziela) o godz. 11-ej w lokalu Ludowego Instytutu Oświaty i Kultury w Warszawie (ul. M. Reja 9) odbędzie się pierwsze po wojnie zebranie Oddziału Warszawskiego Koła Sandomierzan.

Na porządku dziennym — sprawa wznowienia działalności Koła.

Udział Warszawy w Daninie Narodowej

Dnia 28 bm. w sali posiedzeń Stołecznej Rady Narodowej odbyło się zebranie Stołecznej i Dzielnicowych Komisji Obywatelskich Daniny Narodowej.

Zebranie zagaił przewodniczący Stołecznej Komisji Obywatelskiej ob. Stefan Brun, który podkreślił konieczność udziału całego społeczeństwa stolicy w Daninie Narodowej.

TEATRY

TEATR POLSKI (Karasia 2): Piątek: godz. 18.00 „Papuga". Sobota: godz. 18.00 „Penelopa". Niedziela: godz. 14.30 „Lilla Weneda", godz. 18.00 „Penelopa".

TEATR MUZYCZNO-OPEROWY (Marszałkowska 8): godz. 18.00 „Uczeń diabła" B. Shawa.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): od poniedziałku dn. 18 bm. nieczynny do soboty 30 bm. z powodu remontu. W sobotę 30 bm. premiera „Subretki" Doval'a.

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): godz. 18.00 „Szkarłatne Róże", komedia Benedetti'ego.

PRASKI TEATR REWII (ul. Zygmuntowska 8): o godz. 17 i 19 rewia pt. „Esy floresy".

TEATR STUDIO (Karowa 31): o godz. 18-ej groteska muzyczna pióra L. Rubacha i St. Straussa pt. „Autobus o 6-ej".

KLUB SATYRYKÓW „KUKUŁKA" w kawiarni „Reduta" (Nowy Świat 3): — „Bez żenady".

TEATR LUDOWY (Targowa 73 — vis a vis Dworca Wileńskiego): o godz. 19-ej rewia „Śluby Cywilne".

WYSTĘPY CHÓRU „HARFA"

Dnia 30 listopada na wezwanie Centralnego Komitetu Opieki Społecznej, wystąpi w sali „Roma" (o godz. 18-ej) znany chór męski Towarzystwa Śpiewaczego „HARFA" z własnym koncertem polskiej pieśni chóralnej, przeznaczając całkowity dochód na rzecz Akcji Pomocy Zimowej.

WYSTĘPY CHÓRU „ECHO"

W piątek dnia 29 listopada rb. wystąpią w sali Roma o godz 18.15 Lubelski chór męski T-wa Śpiewaczego „Echo" pod dyr. Tadeusza Chyły oraz Krystyna Szczepańska (mezzo-sopran) uczestniczka Międzynarodowego Konkursu Genewskiego.

Akompaniuje Szczepańskiej prof. Jerzy Lefeld.

Bilety do nabycia w księgarni Gebethnera i Wolffa Zgoda 12 w godz. 9 — 17. W dniu koncertu w kasie „Roma" od godz. 10.

PORANEK ARII OPERETKOWYCH

W niedzielę 1 grudnia o godz. 12 w kawiarni „Polonia" odbędzie się na zakończenie „Tygodnia b. Więźnia Politycznego" Poranek Arii Operetkowych w wykonaniu Ireny Gadejskiej, Jerzego Golferta oraz Haliny Kompowskiej (akompaniament).

Całkowity dochód na wdowy i sieroty po więźniach politycznych.

OLSZA W SALI WEDLA

Po entuzjastycznym przyjęciu przez publiczność w sali „Roma" na pierwszym występie w Warszawie, po powrocie zza granicy — w czwartek, piątek, sobotę i niedzielę — (dwa razy) Tadeusz Olsza wystąpi w sali Wedla (Praga, Zamoyskiego) wraz z Marią Chmurkowską w wieczorze piosenki, tańca i satyry. Kasa czynna od 12—19-ej. Częściowy dochód przeznaczony na odbudowę Warszawy.

KINA

„ATLANTIC" (ul. Chmielna 33): „Komedianci II seria „Romans Pajaca".

„POLONIA" (Marszałkowska 56): „San Demetrio".

„SYRENA" (Praga, ul. Inżynierska 6): „Samotny żagiel".

„TĘCZA" (Żoliborz, Suzina 4): „Górą dziewczęta".

KINO OŚWIATOWE (Żoliborz, pl. Inwalidów 10): film „Meksyk".

O godz. 18 seanse w kinach zarezerwowane są dla Związków Zawodowych. Na seanse te passe partout oraz bilety bezpłatne nie są honorowane.

Bilety ulgowe w przed-przedaży dla członków związków zawodowych, organizacji młodzieżowych i wojska do nabycia w Radzie Związków.

Co usłyszymy w RADIO

SOBOTA, 30 LISTOPADA

6.00 Sygnał czasu; 6.05 Dziennik por.; 6.30 Muzyka poranna; 7.15 Wiadomości dziennika poran.; 7.40 Muzyka poranna; 12.05 Audycja dla świetlic robotn.; 12.40 Utwory fortepianowe w wyk. N. Hornowskiej; 13.00 Mała orkiestra P.R. z udz. F. Woźniakówny i J. Fandri; 15.00 Słuchowisko dla dzieci starszych; pt. „Ania z Zielonego Wzgórza"; 15.35 Recital organowy J. Kucharskiego; 16.05 Dziennik popoł.; 16.35 Skrzynka techniczna; 17.00 Audycja dla młodzieży; 17.25 „Przy sobocie po robocie"; 18.30 „Nauka przy głośniku" 1) Głos Ameryki, 2) 50 lat nauki o promieniotwórczości; 19.00 Audycja dla wsi; 19.15 „Trio fortepianowe"—aud. w opr. K Stromengera; 20.00 Dziennik wiecz.; 20.25 Popularny konc. symfoniczny w wyk. Ork. P.R. w Katowicach; 21.00 Słuchowisko pt. Pocałunek Roxany"; 21.45 „Lalka" Bol. Prusa; 22.00 „Andrzejki" pióra M Rokoszowej; 22.15 Koncert Ork. Tanecznej pod dyr. J. Cajmera; 23.00 Ostatnie wiad. dziennika rad.; 23.30 Aud. Chopinowska; 23.55 Streszczenie ważn. wiad. dzien.; Hymn.

CENY OGŁOSZEŃ: PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 ZŁ.

Ogłoszenia drobne handlowe po 15 zł. za wyraz. Poszukiwanie rodzin, pracy i zguby po 5 zł. za wyraz Reklamowe 1 mm szerokości 1 szpalta 40 zł W tekście redakcyjnym 60 zł. Tłustym drukiem 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE: Centr Biuro Ogł. i Rekl Sp. Wyd. „Wiedza" Oddz w Warszawie, Al Jerozolimskie 121 tel. 88.506 oraz jego Agentury Al. Jerozolimskie 58 — Gontarczyk, sklep z wyrobami artystycznymi Marszałkowska 1 — I Urbanowicz sklep z mat. piśm. Puławska 18 — „OKAES", sklep z mat piśm. Puławska 23 — księgarnia „Światowid" Zgoda 6 — kiosk księg „Światowid", Żoliborz Mickiewicza 37 — księg. „Światowid" Koło ul Obozowa 95 — księg „Światowid". Praga ul Targowa 48 — skład szkła i porc. Grochowska 218 — M. Fijołek, sklep z mat. piśm. Polska Agencja Prasowa — Biuro Ogłoszeń i Reklam — Warszawa, ul Pierackiego 11, Placówka „Czytelnika" w Warszawie Wiejska 14 Środkowa 7, Marszałkowska 62 Nowy Świat 47 Puławska 49 Rozdzielnie gazet Pl Inwalidów (Żoliborz) Zygmuntowska 6 i Poznańska 38 Biura „Orbisu". Warszawa Al. Jerozolimska 39. Praga ul Targowa 70 „Wolność". Warszawa ul Marszałkowska 95. Spółdz Agencji Prasowej „GLOB" — Dział Reklamy — ul. Złota 6, Dział Reklamy Spółdzielni Wydawniczej „Wydawnictwo Ludowe" — Warszawa ul Bagatela 10 m 15 tel nr 8 67 78. Biuro Ogłoszeń — Teofil Pietraszek, Warszawa, Wspólna 50, tel. 855 26. — F-ma kolporterska „GONIEC", Marszałkowska 60.

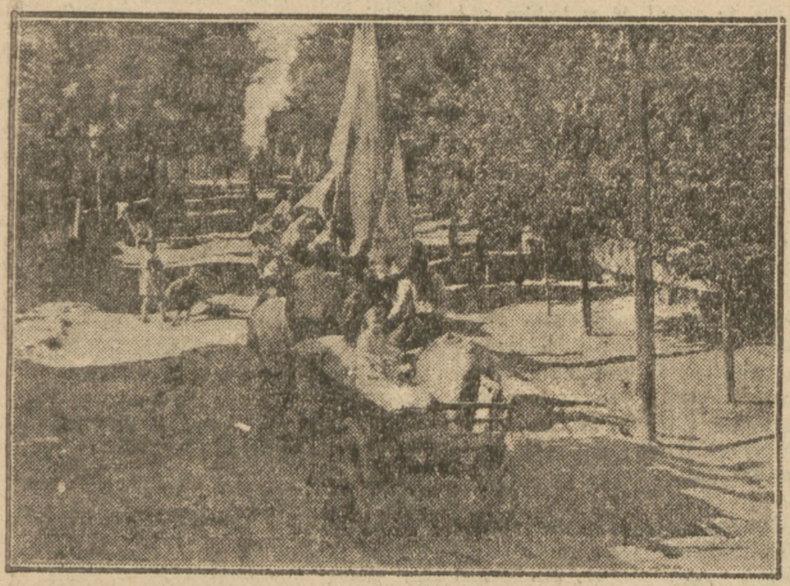
REDAGUJE KOMITET B—1/378 Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA", Druk. Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA" — „Robotnik" nr. 1.

Jugosławia i Polska

Wspaniały duch walki podczas okupacji

W dniu dzisiejszym Ludowa Jugosławia obchodzi swoje Narodowe Święto, związane z rocznicą sesji AWNOJ (Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego Jugosławii).

AWNOJ powzięła w dniu 29 listopada 1943 r. uchwały, kładące podwaliny pod strukturę państwową dzisiejszej Jugosławii.

Jugosłowiańscy więźniowie wracają z Niemiec do kraju po zakończeniu wojny

Uchwały te zmierzały w dwóch kierunkach: a) zatwierdzenia przez prawowitą reprezentację narodów Jugosławii dotychczasowej walki przeciw okupantowi oraz postanowienie wytrwania w niej aż do zwycięskiego zakończenia; b) ustalenia systemu rządów przyszłego niepodległego państwa i podkreślenia systemu federacji narodów, zamieszkujących kraj oraz ludowego charakteru przyszłego organizmu państwowego.

Jeżeli chodzi o pierwszy moment — nie wolno zapominać, że Jugosławia ma jedną z najpiękniejszych kart w dziejach walki z faszyzmem podczas ostatniej wojny. Kiedy zdradziecki rząd Cwetkowicza — Maczka w dn. 25 marca 1941 r. przystąpił do „osi", w dwa dni później naród jugosłowiański obalił ten rząd. Dnia 5 kwietnia 1941 r. nowy rząd Jugosławii podpisał akt przyjaźni z ZSRR, a w dzień później wtargnęli do kraju Niemcy.

Walka z okupantem

Natychmiast po kapitulacji wojsk, rozpoczęła się walka przeciw okupantowi. W lipcu 1941 roku działają już oddziały partyzanckie w Serbii, 13-go tegoż miesiąca powstaje Czarnogórze, a w sierpniu partyzanci opanowali już wielkie połacie Serbii. Partyzantka z biegiem czasu przekształca się w regularną armię, opanowującą coraz to nowe terytoria i walczącą bezkompromisowo, zarówno z okupantem, jak i rodzimymi „quislingami" i „czetnikami", organizowanymi przez zdrajcę Michajłowicza.

Walka trwa, rośnie i potężnieje. Na jej czele stoi legendarny już w całym świecie Tito, ogłoszony właśnie podczas sesji AWNOJ w 1943 roku marszałkiem Jugosławii. Walka trwa bez przerwy do maja 1945 r., kiedy wojska jugosłowiańskie całkowicie wyzwalają Jugosławię wraz z Krainą Julijską, Triestem i Karyntią.

Zdrajcy i patrioci

Jeżeli chodzi o decyzje AWNOJ, dotyczące struktury państwowej dzisiejszej Jugosławii — to mają one głębokie i uzasadnione podłoże.

Faktem niezaprzeczalnym jest, że zdradzali Jugosławię, po kolei wszyscy przedstawiciele przedwojennego reżimu, od członków rządu Cwetkowicza poprzez serbskiego zdrajcę Nedicza, Chorwata — Pawelicza, Słoweńca — Rupnika, quislingowca Loticza aż do czetnika, przedwojennego oficera — Michajłowicza. Faktem równie niezaprzeczalnym jest, że bronili wolności i niepodległości Jugosławii i trwali w zaciekłym, niezłamanym oporze zarówno Serbowie, jak i Chorwaci oraz Słoweńcy, ludzie prości, robotnicy, chłopi i inteligenci. Faktem jest, że prawica polityczna okazała się obozem narodowej zdrady, zaprzaństwa i współpracy z okupantem, a lewica — obozem niepodległości, obozem walki, sowicie opłaconej krwią.

Narody Jugosławii znalazły się po lewej stronie barykady. Dlatego też w nowej Jugosławii Michajłowicz — zdrajca został osądzony i skazany, a Tito — bohater jest czczony i kochany przez narody państwa federacyjnego. Dlatego też nowa Jugosławia nie jest faszystowska, nacjonalistyczna i reakcyjna, lecz jest ludowa, federacyjna i postępowa.

Polska i Jugosławia

Nową Polskę i Nową Jugosławię wszystko łączy, a nic nie dzieli. Dziwnie podobnie układały się losy obu narodów. Przed wojną — reakcyjne rządy, w czasie wojny — nieubłagana walka, a po wojnie — władza ludu. Niewiele narodów może się poszczycić takim wspaniałym duchem walki w czasie okupacji, jak dwa narody słowiańskie: Polska i Jugosławia. Ani Jugosłowianie, ani Polacy nie oszczędzali życia, nie byli buchalterami historii, ani jej obserwatorami, ale pisali ją krwią własną i znaczyli nieskończonymi szeregami drewnianych krzyży na polach walki.

Dlatego Jugosłowianie są nam bliscy, dlatego jesteśmy bliscy Jugosłowianom. Symbolem widomym tego braterstwa krwi jest dzielna walka Polaków w partyzantce Tito, jest postawa bohaterska Jugosłowian w hitlerowskich obozach w Polsce.

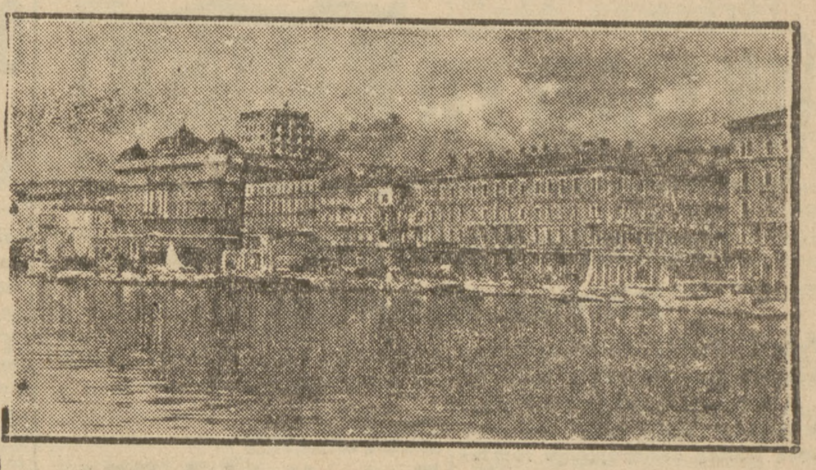
W bieżącym roku marszałek Tito spotkał się w Polsce z równie serdecznym przyjęciem, jak prezydent Bierut i marszałek Rola - Żymierski w Jugosławii. Nie był to „robiony" entuzjazm. Było to prawdziwe, serdeczne i szczere uczucie.

Z tym samym uczuciem ślemy bratnim narodom Jugosławii i ich przywódcom w dniu Święta Narodowego Jugosławii życzenia szczęśliwej przyszłości.

Jerzy Rawicz.

Odbudowa linii kolejowej w Bośni przez brygady młodzieżowe.

Port Rjeka (Fiume)

Deklaracja AVNOJ

Poniżej przytaczamy wstęp do historycznej deklaracji drugiej sesji Rady Antyfaszystowskiej Wyzwolenia Narodowego Jugosławii:

W ciągu dwóch i pół lat nieustannej narodowo-wyzwoleńczej walki z okupantem i jego współpracownikami, narody Jugosławii osiągnęły wielkie i decydujące sukcesy tak pod względem wewnętrzno-politycznym, jak i zewnętrzno-politycznym. Po każdej próbie nieprzyjaciela, by rozbić nasze Wojsko Narodowo-Wyzwoleńcze, nasze siły zbrojne wzrastały, wewnętrznie się konsolidowały i zdobywały nowe doświadczenia wojskowe. Im zawzięciej nieprzyjaciel usiłował zlikwidować ruch narodowo-wyzwoleńczy, w tym bardziej zwartym szeregu masy ludowe występowały w tym ruchu i zbierały się wokół Sztabu Naczelnego i słynnego wodza narodowego tow. Tito oraz wokół przedstawicielstw narodowych poszczególnych narodów Jugosławii.

Stale zwiększało się nasze wyzwolone terytorium, rosły nasze materiały i rezerwy i zwiększały się źródła aprowizacji naszego Wojska Narodowo-Wyzwoleńczego i ludności. Wraz z tym rozwijały się organy władzy ludowej oraz różne gospodarcze i kierownicze organy w służbie tej władzy.

Uznanie znacznych sukcesów naszej walki narodowo-wyzwoleńczej za granicą z jednej strony, a drugiej zaś strony całkowite wyjaśnienie zdradzieckiej roli emigracyjnego „rządu" jugosłowiańskiego, postawiły organy kierownicze naszego ruchu narodowo-wyzwoleńczego przed całkowicie nowymi zadaniami. Nastąpiła potrzeba systematycznego umocnienia i wykorzystania tych sukcesów dla dalszego pomyślnego prowadzenia naszej walki narodowo-wyzwoleńczej.

W związku z powyższymi faktami Antyfaszystowska Rada Wyzwolenia Narodowego Jugosławii, podczas swej drugiej sesji w dniu 29 listopada 1943 roku stwierdza...

Gdzie będziemy kupować choinki

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia — Wydział Kontroli Handlu proponuje w następujących miejscach Warszawy urządzić punkty sprzedaży choinek: 1) plac Trzech Krzyży, 2) ul. Wspólna róg Marszałkowskiej, 3) plac Zbawiciela, 4) plac Dąbrowskiego, 5) przed Politechniką (zbieg ul. Noakowskiego i Al. Wyzwolenia), 6) przy zbiegu ulic Solec i Czerwonego Krzyża, 7) plac Unii, 8) plac między ulicami Al. Szustra i Różaną, 9) plac Narutowicza, 10) Miedziana, róg Srebrnej, 11) Przyokopowa i Towarowa, 12) plac Inwalidów, 13) plac Wilsona (dawne targowisko), 14) ul. Marymoncka (CIWF), 15) Targowa wzdłuż Zygmuntowskiej. (Rs)

Mimochodem

Mgła

Straszna była mgła w Warszawie,
nikt człek nie widział prawie.
Na ulicach klęli wszyscy,
włażąc sobie na odciski.
Jeden facet, trzeźwy całkiem,
chciał z kieszeni wziąć zapałki,
a wziął portfel prawie nowy
zamglonemu sąsiadowi.
Drugi znów miał iść na Złotą
i zabłądził na Mokotów.
— Też porządki w tej stolicy!
Istna wata na ulicy!
W restauracji, przy koniaku,
rozmawiało dwóch „wieśniaków".
— Jaka piękna mgła od rana!
— Wpływ Londynu, proszę pana...
A sklepikarz z Czerniakowa
rzecz określił w paru słowach:
— Mgła cholerna ziemię naszła,
trzeba podnieść cenę masła.

A. TOM

Nowa roślina „badan"

Przemysł garbarski w Polsce odczuwał dotkliwie brak garbników, które sprowadzano zza granicy.

Dla uniezależnienia się od rynków zagranicznych i oszczędzenia cennych dewiz podjęło obecnie próbę uprawy roślin garbnikowych w kraju.

Z inicjatywy Państwowej Fabryki Ekstraktów Garbnikowych nadeszło ostatnio ze Związku Radzieckiego przesyłką samolotową 25.000 sztuk sadzonek „badanu", rośliny, dającej surowiec do wyrobu garbników.

Sadzonki zostały przekazane Państwowym Zakładom Hodowli Roślin, które na jednej ze swych stacji hodowlanych, mianowicie w Strzelcach, pow. Kutno, podejmują pracę nad zaaklimatyzowaniem tej rośliny oraz podwyższeniem zawartości garbników i wysokości plonu.

„Społem" szkoli fachowców spółdzielczych w Miedzeszynie k/Warszawy i w Kaliszu

W Miedzeszynie pod Warszawą czynione są przygotowania do uruchomienia wielkiego centralnego ośrodka szkolenia fachowych pracowników „Społem".

Jak wykazała praktyka, dotychczasowe ośrodki szkolenia są absolutnie niewystarczające. Olbrzymi rozrost spółdzielczości w Polsce oraz zadania, jakie jej stawia Plan Trzyletni, wymagają coraz liczniejszych, fachowo przygotowanych kadr pracowników oraz przygotowania zatrudnionych pracowników do objęcia wyższych stanowisk.

Nowy ośrodek szkoleniowy będzie się mieścił w wielkim budynku przy wisłostradzie, przygotowanym przed wojną na hotel-pensjonat. Budynek ten posiada około 100 pokoi. Przewidziane jest utworzenie laboratorium towaroznawstwa, szkoły księgowości, wyposażonej w nowoczesne maszyny buchalteryjne i inne pomoce, techniki organizacji sprzedaży i innych. Odbywać się tu będą stałe kursy szkolące fachowców spółdzielczych.

Równolegle z działaniem centralnego ośrodka będą pracować istniejące już branżowe ośrodki szkoleniowe, jak np. ośrodek szkolenia sprzedawców branży włókienniczej w Łodzi, który w ciągu pierwszego kwartału 1947 r. zamierza przeszkolić sprzedawców wszystkich placówek sprzedaży towarów włókienniczych „Społem".

W Kaliszu zorganizowano branżowy ośrodek szkoleniowy młynarstwa. Kalisz jest miastem o tradycjach młynarskich, sięgających czasów średniowiecznych. Istnieją tu trzy wielkie młyny „Społem", które służyć będą mogły jako teren praktyki dla uczestników przeszkolenia. W ośrodku kaliskim odbywa się szkolenie kierowników młynów, nadmłynarzy, młynarzy, rewidentów i buchalterów młynarskich. W przyszłości powstanie tu liceum młynarskie.

Akcja szkoleniowa uzgodniona jest ściśle z Planem Trzyletnim i w związku z tym, w miarę przejmowania przez spółdzielczość poszczególnych gałęzi przemysłu, uruchomiane będą ośrodki szkoleniowe poszczególnych specjalności: papierniczy, jajczarski i tuczarski, piwowarski, gorzelniczy i inne.

Na półkach księgarskich

„Wiatr od morza" — Żeromskiego

W pięknej szacie graficznej, na bezdrzewnym papierze, z okładką, winietami i inicjałami, projektowanymi przez prof. T. Gronowskiego, ukazał się nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego „Wiatr od morza" Stefana Żeromskiego. Na odwrocie okładki figuruje napis: „Za aprobatą Ministerstwa Kultury i Sztuki, Nr. rejestru 1/46". Jest więc „Wiatr od morza" pierwszym dziełem, które ukazało się w cyklu wydań 12 znakomitych autorów polskich, których utwory — w myśl niedawno ogłoszonej ustawy — znalazły się pod opieką Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Trzeba powiedzieć, iż dobrze się stało, że „Wiatr od morza" znalazł się w pierwszej grupie zaprojektowanych wydawnictw klasyków literatury polskiej. Poza swym nieprzemijającym pięknem — ten utwór Żeromskiego bliski jest nam dzisiaj i drogi szczególnie dzięki swej szerokiej perspektywie historycznej.

„Wiatr od morza" jest piękną i pożyteczną książką która powinna znaleźć się nie tylko w rękach naszej młodzieży, lecz i starszego społeczeństwa.

Nowe wydawnictwo sportowe

Nakładem Wojskowego Instytutu Naukowo - Wydawniczego ukazała się broszura p. t. „Piłka Nożna", napisana przez inż. Jerzego i Tadeusza Grabowskich. Wydana starannie, posiada przyjemną estetyczną szatę graficzną, interesujące rysunki i fotografie. Jest to jedno z pierwszych po wojnie wydawnictw sportowych w Polsce. Obaj autorzy byli reprezentacyjnymi piłkarzami Polski i niejednokrotnie występowali w barwach Warszawy.

Zasadniczą treść broszurki stanowi szkic wiadomości niezbędnych dla każdego piłkarza, który chce systematycznie i solidnie ćwiczyć tę gałąź sportu. Jest to jak gdyby jednocześnie podręcznik i katechizm piłkarza - dżentelmena, zawierający zmodernizowane obowiązujące dzisiaj przepisy gry.

W broszurze znaleźć można również ciekawe uwagi na temat wielostronnego znaczenia sportów. Oraz zarys historii piłki nożnej.

Całość wstępem poprzedził dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego inż. Tadeusz Kuchar.

Z wystawy malarstwa

W Muzeum Narodowym w Warszawie otwarta została wystawa malarstwa angielskiego.

Czytelnicy mają głos

Emerytury państwowe to nie filantropia

Czy Urząd Emerytalny bierze na próbę emerytów państwowych, jak długo mogą wytrzymać o głodzie i chłodzie? — Niedość iż zapowiedziana podwyżka pensji emerytalnych od maja b. r. nie została dotąd uskuteczniona, ale nawet wypłata tych głodowych pensji jest tak opóźniana, że wiele emerytur na miesiąc bieżący do dziś dnia (23 listopada) nie zostało jeszcze wypłaconych. — Możeby czynniki miarodajne zechciały wejrzeć i zainteresować się losem emerytów, a zapowiedziane podwyżki zrealizować. Jest to niezbędne przy dzisiejszej szalejącej drożyźnie.

Nawet kartki żywnościowe zostały przyznane emerytom zamiast I kat., kat. II. A w przydziałach węgla i kartofli emeryci są pominięci.

Emeryci państwowi nie chcą zapomóg filantropijnych, ale domagają się w demokratycznym państwie tego, co im się słusznie należy z tytułu wysłużonej pracy dla państwa.

Emerytka

Kiedy robotnicy rolni podpiszą układ zbiorowy?

Na rok gospodarczy 1945-46 został wydany układ zbiorowy o pracę dla wszystkich kategorii pracowników i robotników zatrudnionych w rolnictwie.

Obecnie na rok gospodarczy 1946-47 układ zbiorowy obejmuje tylko samych pracowników fizycznych i dwie kategorie pracowników umysłowych niższych: pisarzy podwórzowych i magazynierów. Reszta pracowników umysłowych wyższych kategorii została z tej umowy zbiorowej wyeliminowana i pozostaje bez żadnej umowy zbiorowej o pracę.

Z tego powodu wytworzył się bałagan. Każda instytucja inaczej wynagradza swoich pracowników, a sytuacja obecna przypomina czasy, kiedy majątki pozostawały w rękach obszarników i każdy właściciel wynagradzał swych pracowników według swego widzimisię. Dziś majątki, które pozostały nierozparcelowane, pozostają w większej części w rękach administracji państwowej lub większych ośrodków miejskich, np. „Agril" czy nawet Izb Rolniczych i należałoby koniecznie przyśpieszyć podpisanie takiej umowy zbiorowej. Związek Zawodowy Pracowników i Robotników Rolnych układ zbiorowy o pracę opracował wraz z odpowiednimi instytucjami do tego powołanymi i przesłał go do ministerstwa, gdzie po dzień dzisiejszy leży — nie podpisany. Uważam że ociąganie się ministerstwa z podpisaniem takiej umowy zbiorowej nie jest korzystne ani dla państwa, ani dla pracowników niższych i średnich kategorii, którzy są szczególnie pokrzywdzeni.

Stały czytelnik J... Sos